

عنوان مقاله:

بررسی تزیینات گیاهی و هندسی محراب های گچبری مجموعه آرامگاهی تربت شیخ جام

محل انتشار:

دوفصلنامه نگارینه هنر اسلامی، دوره 4، شماره 13 (سال: 1396)

تعداد صفحات اصل مقاله: 16

نویسنده:

بهاره تقوی نژاد - دکتری پژوهش هنر و مدرس دانشگاه هنر اصفهان

خلاصه مقاله:

از قرن هشتم هجری، آثار گچ بری نفیسی برجای مانده است که تعدادی از آنها دارای رقم هنرمند سازنده و تاریخ ساخت نیز هستند. این گچ بری ها در محراب های نفیس، لوح ها و کتیبه های گچی مساجد، آرامگاه ها و ... بیشترین کاربرد را دارند. ازجمله این نمونه های شاخص می توان به دو محراب و یک محراب نمای گچ بری در مجموعه آرامگاهی شیخ احمد جامی در تربت جام اشاره نمود. لذا هدف این پژوهش ارائه مستندات تصویری (به اختصار) و برشمردن ویژگی های بصری این آثار به لحاظ ترکیب بندی ها و نقشمایه های شاخص آن ها است. لذا پرسش اصلی این پژوهش را می توان چنین تبیین نمود: ویژگی های شاخص هنری در تزیینات گیاهی و هندسی محراب های گچ بری مجموعه آرامگاهی تربت شیخ جام (مسجد کرمانی) کدام است؟ روش یافته اندوزی عمدتاً بر اساس پژوهش میدانی (عکاسی) و با استناد به برخی از منابع مکتوب انجام شده است که روشی تاریخی توصیفی دارد. نتایج مطالعات حاکی از آن است که تنوع نقش مایه های گیاهی (اسلیمی و ختایی) و به ویژه تزیینات منحصر به فرد آنها استفاده از آژدر هکار یهای ۱ هندسی، فرم اشک، هاشور، استفاده از ترکیب بند یهای چندسطحی و کاربرد ساقه ظریف گیاهی در پس زمینه بندهای اسلیمی، بهره گیری از تزیینات هندسی در حاشیه ها و تلفیق این گروه از تزیینات با نقوش گیاهی، ازجمله بارزترین ویژگی های تزیینات گیاهی و هندسی در محراب های گچ بری مذکور به شمار می رود.

کلمات کلیدی:

مجموعه تربت شیخ جام، مسجد کرمانی، محراب های گچبری، تزیینات گیاهی و هندسی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1571266>

